

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Craiu Nicolae

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Levița Pavel Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 31.07.2018 - 11.10.2019

2. instanța de apel: 11.11.2019 - 31.03.2021

3. instanța de recurs: 07.06.2021 - 27.07.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 octombrie 2019, s-a casat sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016 și pronunțată o nouă sentință, prin care Levița Pavel Xxxxx a fost recunoscut vinovat mși condamnat în baza art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui Levița Pavel prin sentință, a fost suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani și dispus a nu fi executată, dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată. Totodată, Levița Pavel fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să nu viziteze locuri publice de agrement.

S-a încetat procesul penal în privința lui Levița Pavel pe capătul de învinuire prevăzut de lit. c) al art. 361 alin. (2), 42 alin. (2), (3), (4) Cod penal.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Levița Pavel în luna martie 2011, data exactă nefiind stabilită de către organul de urmărire penală, urmărind scopul redobândirii cetățeniei

române, prin ilegalități, manifestate prin confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, având date cu caracter personal denaturate, i-a transmis cunoscutului său Corețchi Oleg despre care știa că, acesta cunoaște procedura perfectării documentelor necesare pentru redobândirea cetățeniei române, copia(xerox) actului de identitate ce conținea date cu caracter personal pe numele său, adică datele de identificare „Levița Pavel Xxxxx, născut la xxxxx”, și pe care în același timp, intenționat, l-a instigat de a obține prin confecționare, copia autenticată a pașaportului cetățeanului Republicii Moldova pe numele lui Levița Pavel cu conținut fals, astfel organizând săvârșirea acțiunilor infracționale.

În continuare, Corețchi Oleg, având aceleași intenții, l-a instigat la aceleași acțiuni pe cunoscutul său Poian Eugeniu, despre care de asemenea știa că acesta cunoaște procedura perfectării actelor în acest sens, deoarece anterior, a prestat asemenea servicii în particular și totodată i-a transmis copia (xerox) actului de identitate, care conținea date cu caracter personal pe numele lui „Levița Pavel Xxxxx, născut la xxxxx”.

Ulterior, Poian Eugeniu, cu aceleași intenții, l-a instigat la aceleași acțiuni pe cunoscutul său Sorici Petru, despre care, de asemenea știa că, acesta cunoaște procedura perfectării setului de documente în acest sens și, la rândul său are cunoștințe în mediul notarilor și la fel, tot atunci, i-a transmis copia(xerox) actului de identitate care conținea date cu caracter personal pe numele lui „Levița Pavel Xxxxx, născut la xxxxx”.

Astfel, la data de 01 aprilie 2011, Sorici Petru având același scop și intenții asemenea complicilor săi sus indicați, personal, benevol și intenționat, s-a prezentat la notarul Rudco Valeriu, cu sediul biroului notarial în mun. Chișinău, str. G. Coșbuc 13, ap. 2, unde notarul indicat, a autenticat copia pașaportului cu seria X și numărul xxxxx, pe numele lui Levița Pavel Xxxxx, născut la xxxxx cu conținut fals, ea fiind una veridică, în rezultat fiind atins scopul confecționării documentului cu capacitatea de a produce efecte juridice și anume a copiei autentificate a pașaportului cetățeanului Republicii Moldova pe numele lui Levița Pavel, care acordă drepturi și reprezintă document de importanță deosebită.

După autenticare, Sorici Petru i-a transmis lui Poian Eugeniu, iar acesta la rândul său i-a transmis lui Corețchi Oleg această copie autenticată notarial a pașaportului cu seria XX și numărul xxxxx, pe numele lui Levița Pavel Xxxxx, cu conținut fals, care ulterior de către Corețchi Oleg a fost transmisă lui Levița Pavel.

În rezultat, în circumstanțe necunoscute, copia autenticată notarial, a pașaportului cu seria X și numărul xxxxx cu conținut fals, pe numele lui Levița Pavel Xxxxx, a fost prezentată autorităților competente ale României, cu scop de a produce efecte juridice, aceasta, constituind ca parte necesară și componentă a setului de documente necesare pentru redobândirea cetățeniei române, fiind atins și scopul folosirii documentului oficial de o importanță deosebită și care

acordă drepturi, confecționat de mai multe persoane.

Potrivit scrisorilor de informare nr. 023/16367 din 14.09.2012 și nr. 02/2-3 13 din 09.01.2014 parvenite de la întreprinderea de Stat Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, pașaportul cu seria B și numărul xxxxx a fost eliberat la 26.10.2009 pe numele cetățeanului Badea Roman Andrei.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului Levița P. în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, adică *”participația complexă în calitate de autor, organizator și instigator la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșite de către mai multe persoane și săvârșită la un document de importanță deosebită”*, iar prima instanță a stabilit vinovăția inculpatului Levița P. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative: *participația complexă în calitate de autor, organizator și instigator la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșite de către mai multe persoane.*

Prin **sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015**, Levița Pavel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis (f.d. 53 vol. IV).

Prin **decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016**, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința (f.d. 110 vol. IV)

Prin **decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016** s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.(f.d. 144 vol. IV).

Prin **decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20.10.2016**, s-a dispus inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Zamfir Pavel în numele condamnatului Levița Pavel ca fiind vădit neîntemeiat (f.d. 208 Vol. IV).

Prin **decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2017** s-a decis inadmisibilitatea recursului în anulare declarat ca fiind vădit neîntemeiat (f.d. 234 vol. IV).

La 27 iulie 2018, avocatul Pavel Zamfir în interesele inculpatului Pavel Levița a înaintat cerere de revizuire a sentinței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care Levița P. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, în baza art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală.

Prin **încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 11 septembrie 2018**, a fost admisă cererea de revizuire depusă de avocatul Pavel Zamfir în numele condamnatului Levița Pavel împotriva sentinței Judecătorei sect.

Râșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care Levința P. a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), (3) și (4), art. 361 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal și condamnat la 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și s-a dispus rejudecarea cauzei penale pe învinuirea lui Levința Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

3. Nefiind de-acord cu sentința Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 11 octombrie 2019, au declarant apeluri:

3.1 Procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea culpabilității inculpatului Levința P. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2),(3) și (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii: *participația complexă în calitate de autor, organizator și instigator la confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane*, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat:

- la emiterea sentinței instanța de judecată a dat o apreciere corectă probelor prezentate de către acuzare, însă în opinia părții acuzării față de inculpatul Levința Pavel a fost aplicată o pedeapsă blândă în coraport cu personalitatea inculpatului, acesta anterior a fost atras la răspundere penală;

- în baza deciziei Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2013, inculpatul Levința Pavel a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art. 15, 88 pct. 1), 4), 6) și 8) Cod penal (redacția 1961), la 9 ani și 10 luni închisoare, pe art. 88 pct. 6), 7), 8) și 9) cod penal (redacția 1961), la 14 ani închisoare și pe art. 74² alin. (2) Cod penal (redacția 1961), la 7 ani închisoare, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani 10 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, fiind membru activ a uneia din cele mai periculoase comunități criminale, specializată în atacuri banditești și omoruri la comandă;

- deși inculpatul Levința P. avea antecedentul penal nestins, a organizat și a instigat la participarea la comiterea infracțiunii a altor persoane, ceea ce denotă faptul că, deși a executat real pedeapsa stabilită anterior, concluzii pozitive asupra modului de viață nu a făcut;

- atitudinea inculpatului față de crima comisă, precum și față de răspunderea ce urmează să o poarte pentru comiterea acesteia s-a manifestat prin neprezența acestuia la examinarea cauzei penale, în legătură cu care fapt, a fost anunțat în căutare, iar cauza a fost examinată în lipsa acestuia;

- la stabilirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța a neglijat prevederile art. 61 Cod penal conform căruia, pedeapsa are drept scop corectarea condamnatului, precum și prevenirea de săvârșire de noi infracțiuni din partea acestuia;

- pedeapsa stabilită de instanță nu își va atinge scopul, dat fiind faptul că, la moment inculpatul se ascunde de organele de drept, cauza fiind examinată în lipsa acestuia, mai mult ca atât locul aflării acestuia, la moment, nu este cunoscut.

3.2 Avocatul inculpatului Levița Pavel, Veaceslav Țurcan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe în privința condamnatului Levița P., prin care să i se aplice o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă.

În motivarea apelului, a indicat:

- în textul sentinței atacate din data de 11.10.2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, p. 20 paragraf 3-8, instanța a ajuns la concluzii contradictorii care de fapt, confirmă că procesul penal în privința lui Levița Pavel, urmează să fie încetat pe temei de reabilitare;

- se impune ca instanța să decidă scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului Levița Pavel, în partea ce ține de art. 361 alin (2) lit. c) Cod penal, pe motiv de reabilitare;

- la revizuire este posibilă și necesară stabilirea unei pedepse mai blânde, adecvate circumstanțelor cauzei și personalității învinuitului;

- Levița Pavel a fost torturat pe parcursul urmăririi penale, fiind impus anterior să recunoască vina în ceea ce nu a comis, iar tortura a fost constatată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârea emisă la 16 decembrie 2008, Levița vs. Moldova. Ulterior la 17 ianuarie 2012, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Levița (nr. 2) vs. Moldova (cererea nr. 50717/09). Mai sunt încă trei cereri întocmite împotriva Moldovei ce au trecut primul filtru la CtEDO, sunt înregistrate de mai mulți ani, aflându-se în rând. A indicat această informație pentru a aduce claritate la circumstanțele invocate de partea acuzării, în ceea ce se referă la datele ce caracterizează personalitatea, suferințele fizice și psihice pe care le-a suferit din partea agenților statului;

- la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație circumstanțele atenuante: Levița Pavel este căsătorit, are trei copii minori la întreținere, este angajat în calitate de director la SRL „VP & OFIR”, are grad de dizabilitate în urma torturii suferite din partea poliției (a se vedea prima hotărâre emisă la 16 octombrie 2008m, Levița vs Moldova).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2021, au fost admise apelurile declarate, fiind casată parțial sentința, din alte temeiuri, inclusiv din oficiu, potrivit art. 409 alin. (2) Codul de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Se liberează de pedeapsa penală numită sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an, inculpatul Levița Pavel recunoscut vinovat pe art. 42 alin. (2), (3), (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripției privind tragerea la răspundere penală. În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat despre necesitatea revizuirii procesului și reexaminării cauzei în privința inculpatului, precum și faptul că, inculpatul Levința Pavel este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate pe art. 42 alin. (2), (3), (4), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, or, împrejurările dovedesc vinovăția lui Levința Pavel în comiterea faptei penale incriminate, ce au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a reținut că, deși probele anexate la materialele dosarului indică faptul, că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de articolul 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, acesta urmează a fi liberat de pedeapsa penală, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală.

Astfel, aceste concluzii rezultă din următoarele: declarațiile martorilor, Corețchi Oleg, Sorici Petru, Poian Eugeniu, Rudco Valerii, Spînu Elena, informația de la CRIS Registru din 14.09.2012 (vol. I, f.d.65); proces-verbal de ridicare din 19.09.2012 (vol. I, f.d. 69-70); extras din Registrul de Stat al Populației, (vol. I, f.d. 75-76); scrisoarea Autorității Naționale pentru Cetățenie înregistrată sub nr. 49409/RD/2011 (vol. I, f.d. 75-76); extras din Registrul de Stat al Populației (vol. I, f.d. 75-76); scrisoarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de investigare a infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism nr.2798/2011 din 9.08.2011 (vol. I, f.d. 91-92); cererile adresate Autorităților Române competente din numele lui Levința Pavel (vol. I, f.d. 93-97); copia pașaportului cetățeanului Republicii Moldova eliberat pe numele lui Levința Pavel Xxxxx cu seria X xxxxx cu conținut fals (vol. I, f.d. 110-101); răspunsul notarului public Rudco Valerii (vol. I, f.d. 117); extras din Registrul actelor notariale ridicate de la notarul Rudco Valerii în baza procesului-verbal de percheziție din 18.12.2013 (vol. I, f.d. 128-129); raport de expertiză judiciară nr. 553 din 21.03.2014 (vol. II, f.d. 2-11); raport de expertiză judiciară nr. 706 din 08.04.2014 (vol. II, f.d. 13-24); raport de expertiză judiciară nr. 639 din 31.03.2014 (vol. II, f.d. 26-37); raport de expertiză judiciară nr. 589 din 27.03.2014 (vol. II, f.d. 39-49); raport de expertiză judiciară nr. 574 din 25.03.2014 (vol. II, f.d.51- 62); raport de expertiză judiciară nr. 665 din 02.04.2014 (vol. II, f.d. 64-74); informația de la Poliția de Frontieră (vol. II, f.d. 93-97); ordonanța procurorului din 20 martie 2014, privind încetarea urmăririi penale cu liberarea de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, în privința lui Poian Eugen și Sorici Petru (vol. II, f.d. 106-112); fișa personală a lui Levința P., prin care se atestă faptul că, pe numele acestuia nu a fost eliberat pașaportul cu seria X xxxxx (vol. I, f.d. 137); sentința Judecătoriei Râșcani din 25.03.2014, pronunțată în privința lui Corețchi Oleg, prin care acesta a fost condamnat în

baza art. 42 alin. (4) și (5), art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal (vol. III, f.d. 2-3).

Analizând sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în ședința de judecată și-a găsit confirmare vinovăția în comiterea de către inculpatul Levița Pavel a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3), (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificativi și anume: *participația complexă în calitate de autor, organizator și instigator la confecționarea, deținerea și folosirea actelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșită de către mai multe persoane.*

Raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, instanța de apel a considerat necesar ca Levița Pavel să fie liberat de răspundere penală în baza art. 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar din momentul comiterii faptei - perioada martie 2011, până la adoptarea hotărârii instanței de judecată, a expirat mai mult de 5 ani, prin urmare, în privința inculpatului Levița Pavel, sunt aplicabile prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal și respectiv 389 alin. (4) Cod de procedură penală.

Instanța a reținut că, inculpatul a participat la examinarea cauzei în fond (până la revizuire) ce s-a soldat cu adoptarea sentinței de condamnare a inculpatului, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis din 11.11.2015, dar cu dispunerea calculării termenului de executare a pedepsei de la data definitivării sentinței, fiind dispusă revocarea măsurii preventive sub formă de obligațiune de nepărsire a țării (f.d. 53-61, vol. IV).

Ulterior urmare a examinării cauzei în ordine de apel, prin încheierea din 19.01.2016 în privința inculpatului a fost dispusă aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv și anunțarea în căutare (f.d. 82-85, Vol. IV), însă această încheiere a fost casată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08.02.2016 (f.d. 91, 92-102, vol. IV), iar examinarea cauzei în ordine de apel a fost dispusă în lipsa inculpatului urmare a constatării faptului de către instanța de apel că inter alia „*se examinează apelul părții apărării și este cererea de examinare în lipsă a inculpatului*” (f.d. 105, vol. IV).

Urmare a examinării cauzei în ordine de apel la 23.02.2016 și recurs ordinar la 18.05.2016 (f.d. 110-122, 143, 144-154 vol. IV), cât și a examinării în cadrul căilor extraordinare de atac, în special a recursului în anulare la 20.10.2016 (f.d. 208, 209-220, vol. IV), inculpatul Pavel Levița a fost anunțat în căutare, urmare a punerii în executare a sentinței de condamnare din 11.11.2015, chestiune ce a fost inițiată la demersul Șefului adjunct al Inspectoratului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău din 28.04.2016, înregistrat în cancelaria Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău la 03.05.2016 (f.d. 160, vol. IV), abia la data de 14.12.2016, adică după expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspunderea penală (f.d. 223, Vol. IV).

Totodată, instanța de apel a reținut că, la examinarea cauzei în ordine de revizuire în Judecătoria Chișinău sec. Rîșcani, inculpatul nu a participat, iar prin încheierea instanței din 20.02.2019, acesta a fost anunțat în căutare, urmare a constatării faptului că, se sustrage de la instanța de judecată, fiind prima dată când instanța a constatat faptul dat (f.d. 25-26, vol. V).

Astfel rezumând asupra celor constatate, instanța de apel a conchis că termenul de prescripție privind tragerea la răspunderea penală a inculpatului Pavel Levința a expirat la sfârșitul lunii martie anul 2016, or de când a fost comisă infracțiunea în luna martie 2011 și până la sfârșitul lunii martie anul 2016, inculpatul nu a fost căutat și nu s-a sustras de organul de urmărire penală sau instanța de judecată, careva probe utile în acest sens nefiind acumulate, iar prescripția nu a fost suspendată sau întreruptă în alt mod.

Relevant speței este și faptul, în viziunea instanței de apel că, încetarea urmăririi penale în temeiul art. 332 Cod de procedură penală, nu a putut fi posibilă, devreme ce inculpatul n-a recunoscut vina și a fost anunțat în căutare, or potrivit art. 332 alin. (5) în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului indică:

- decizia este neîntemeiată din perspectiva motivării soluției de liberare a inculpatului de executarea pedepsei penale și posibilă casării totale;

- în dispozitivul deciziei recurate, instanța de apel dispune explicit casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 octombrie 2019, care nu se conține în cauza lui Levința Pavel;

- instanța de apel a adoptat o hotărâre nemotivată, aceasta devreme ce nu a argumentat și nu a reținut temeiul de drept pus la baza liberării lui Levința Pavel de pedeapsa penală;

- adoptând soluția de liberare a inculpatului Levința Pavel de pedeapsă penală, instanța de apel a lăsat fără apreciere argumentele invocate de către procurorul apelant în actul de sesizare a instanței de apel, prin ce nu a soluționat însăși fondul apelului;

- sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 noiembrie 2019, a fost contestată de către procuror și respectiv de către avocat în interesele inculpatului Levința Pavel, în exclusivitate sub aspectul individualizării pedepsie penale, cât și a modalității ei de executare, primul considerând că instanța de fond neîntemeiat a intervenit în pedeapsa rămasă irevocabilă, dată prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 11 noiembrie 2015, iar cel de-a doilea, că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea aspră;

- nici unul dintre apelanți nu a solicitat liberarea inculpatului Levința Pavel

de executarea pedepsei închisorii și în acest caz, dacă a considerat necesar de a dispune soluția contestată prin prezenta cerere de recurs, instanța de apel trebuia să pună în discuție chestiunea respectivă părților în proces;

- când a procedat la constatarea condițiilor de intervenire a termenului de prescripție a răspunderii penale, instanța de apel a raționat contrar logicii juridice elementare, fără a reține perioadele de timp în ordinea lor cronologică, în care termenul de prescripție a fost suspendat;

- instanța de apel nu a intervenit defectuos în vederea rezoluționării sentinței adoptate contrar prevederilor legale;

- deși a judecat cauza lui Levința P., în ordine de revizuire, în vederea conformării condamnării irevocabile date inculpatului, cu noile circumstanțe de drept structurate urmare a declarării neconstituționale a dispoziției conținute la lit. c) alin. (2) art. 361 Cod penal, prima instanță a considerat fapta ca fiind dovedită exact în maniera în care această faptă a fost constatată prin sentința din 11.11.2015;

- instanța de fond a reținut prin sentința din 11 octombrie 2019, faptul că inculpatul a favârșit infracțiunea de participație complexă în calitate de autor, organizator și instigator la confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de o importanță deosebită;

- din sensul art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de fond a manifestat un exces de competență la judecarea cauzei revizuentului Levința Pavel, procedând la o nouă evaluare a probelor administrate în procedurile anterioare, iar instanța de apel a rămas indolentă la abuzul procedural admis de către aceasta;

- în condițiile temeiului de revizuire prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, când Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă, nu se administrează probele și respectiv nici nu se supun aprecierii probele administrate în procedurile anterioare, aceasta în condițiile în care procedura de reexaminare în fond a cauzei penale este specifică, doar în caz de constatare a temeiurilor prevăzute de art. 458 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel, adoptând soluția de liberare a lui Levința P. de răspundere penală din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut de legea penală pentru tragere la răspundere penală a persoanei, nu a ținut cont de faptul că, sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016, pronunțate în cauza penală de învinuire a lui Levința P., au fost casate parțial și doar în partea excluderii sintagmei ce descrie calificativul declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2018-săvârșit referitor la un document de importanță deosebită;

- condamnarea/pedeapsa dată revizuentului Levința P., prin sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 11 noiembrie 2015, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016, în baza art. 42 alin. (2), (3) și (4), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu trebuie schimbată, această condamnare este una irevocabilă, la data pronunțării sentinței în procedura revizuirii și procedura revizuirii nu a vizat pedeapsa penală, ci doar încadrarea juridică a faptei potrivit noilor realități, încadrare juridică ce, de fapt, a rămas în baza aceluiași alineat al art. 361 Cod penal și care în consecință nu a justificat o altă sancțiune cu alte limite pentru fapta săvârșită;

- intervenirea primei instanțe și respectiv a instanței de apel în vederea schimbării pedepsei date prin sentința Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 11 noiembrie 2015, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016, a lezat în mod grav principiul securității raporturilor juridice;

- în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești, admitând în conținutul deciziei pronunțate a unor raționamente ce nu sînt compatibile criteriilor stabilite pentru întocmirea actelor oficiale;

- instanța de apel greșit a dispus liberarea inculpatului Levința Pavel de pedeapsă penală, aceasta devreme ce argumentele invocate în sprijinul soluției dispuse, vin în contradicție cu împrejurările de fapt și de drept ale cauzei.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Belinschi M. în numele inculpatului, depune referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece procurorul, în recurs nu invocă careva temeuri plauzibile, ce ar conține temeiul ce s-ar regăsi la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Procurorul critică decizia contestată, invocând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, **Levița Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.** (f.d. 53 v. IV). **Sentința în cauză a fost menținută** prin deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 (f.d. 110 v. IV), Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016 (f.d.144 v. IV) Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20.10.2016 (f.d.208 v. IV) și Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2017 (f.d. 234 vol. IV).

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (3) pct. (4) Cod de procedură penală, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

La data de 27 iulie 2018, în baza **art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală și a hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 12 din 14.05.2018**, prin care a fost declarată neconstituțională lit. c) alin. (2) art. 361 Cod penal, avocatul Zamfir P. în numele inculpatului Levința P. a înaintat cerere de revizuire a sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care Levința P. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art. 460 alin. (6¹) Cod de procedură penală, dacă se constată existența temeiului prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4), instanța de judecată admite prin încheiere cererea și rejudecă cauza.

Prin **încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 11 septembrie 2018**, a fost admisă cererea de revizuire depusă de avocatul Zamfir P. în numele condamnatului Levința Pavel împotriva sentinței Judecătoriei sect. Râșcani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, s-a dispus rejudecarea cauzei penale pe învinuirea lui Levința Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) și (4), art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal (f.d.12 v. V).

În motivarea încheierii, prima instanță face referire la temeiul prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. (4) și 460 alin. (6¹) Cod de procedură penală, care stipulează concret *„dacă se constată existența temeiului prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4), instanța de judecată admite prin încheiere cererea și rejudecă cauza.”*, însă ulterior în motivare, se referă și la prevederile art. 462 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, care stipulează că *“La termenul fixat, instanța, ascultînd părțile prezente, examinează chestiunea dacă cererea de revizuire a fost făcută în condițiile prevăzute de lege și dacă din probele administrate în cursul cercetării efectuate rezultă date suficiente pentru admiterea revizuirii. Instanța poate verifica oricare din probele pe care se întemeiază cererea sau poate, cînd este necesar, să administreze probe noi la cererea părților. Persoanele prevăzute în art. 458 alin.(3) pct.1)-3) nu pot fi audiate ca martori în cauza supusă revizuirii. Instanța, în baza celor constatate, dispune, prin încheiere, admiterea cererii de revizuire sau, prin sentință, respingerea acesteia.”* Astfel, Colegiul penal atestă, că prima instanță, contrazicîndu-se face referire și la **prevederile art. 462 Cod de procedură penală**, ce se referă la deschiderea procedurii de revizuire în baza altor cazuri de revizuire, în temeiul cărora procedura de revizuire se deschide **în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond, or alin. (1) al aceluiași articol**, prevede că *„După primirea materialelor trimise de procuror, președintele instanței le repartizează, conform prevederilor art.344, pentru examinare. Judecătorul care a primit materialele fixează termen pentru examinarea cererii de revizuire în vederea admiterii revizuirii, cu citarea părților interesate.”*, pe cînd, în cazul dat, cererea de revizuire a fost depusă de avocatul Zamfir P. în numele inculpatului Levința P., doar în baza temeiului prevăzut la **art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală**, iar instanța a admis anume cererea de revizuire a avocatului, la caz neexistînd careva materiale trimise de către procuror,

pentru a putea fi făcută referire la prevederile art. 462 Cod de procedură penală.

Prin **sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11.10.2019**, s-a casat sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016 și pronunțată o nouă sentință, prin care Levința Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui Levința P., prin sentință, a fost suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani și dispus a nu fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată, totodată Levința Pavel Xxxxx fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să nu viziteze locuri publice de agrement. S-a încetat procesul penal în privința lui Levința P. pe capătul de învinuire prevăzut de lit. c) al art. 361 alin. (2), 42 alin. (2), (3), (4) Cod penal.

Colegiul penal lărgit reține, că în prezenta speță, cu toate că avocatul Zamfir P. în numele inculpatului Levința P. a înaintat cerere de revizuire în baza art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală și a hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 12 din 14.05.2018, prin care a fost declarată neconstituțională doar **lit. c) alin. (2) art. 361 Cod penal**, prima instanță **nu a respectat limitele cererii și procedurii de revizuire, judecând cauza și pe capătul de acuzare prevăzut de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, care nu a constituit obiect de examinare și de deschidere procedura de revizuire.**

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2021, au fost admise apelurile declarate, fiind casată parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 octombrie 2019, din alte temeiuri, inclusiv din oficiu, potrivit art. 409 alin. (2) Codul de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: **Se liberează de pedeapsa penală numită sub formă de închisoare pe un termen de 1 an inculpatul Levința Pavel recunoscut vinovat pe art. 42 alin. (2), (3), (4), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal**, din motivul expirării termenului de prescripției privind tragerea la răspundere penală. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel, dispunând liberarea de pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, stabilită inculpatului Levința P. în baza art. 42 alin. (2), (3), (4), **art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal**, în rest menținând sentința, **nu a verificat dacă a fost respectată procedura și limitele cererii de revizuire, la fel corectitudinea aplicării art. 462 Cod de procedură penală, de către prima instanță, ținând cont de faptul că, cererea de revizuire a fost înaintată în baza temeiului de revizuire prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. (4)**

Cod de procedură penală, astfel instanța de apel rejudecând cauza, nu a examinat-o sub aspectul cererii de revizuire, la fel depășind limitele acesteia și a procedurii de revizuire.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că, condamnarea lui Levița P. în baza art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a rămas în vigoare, pe acest capăt, în baza sentinței irevocabile a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, astfel instanțele rejudecând cauza pe capătul de acuzare prevăzut de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, au depășit limitele cererii de revizuire, încălcând principiul securității raporturilor juridice, or, prin hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 12 din 14.05.2018, a fost declarată neconstituțională doar **lit. c)** alin. (2) art. 361 Cod penal. Mai mult ca atât, nu a fost motivată soluția privind aplicabilitatea hotărârii Curții Constituționale, menționate, în prezenta speță.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel a comis erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece această instanță nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul și pentru a nu admite astfel încălcarea prevederilor procesual penale. În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră, că decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să verifice dacă în cauză este aplicabilă hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 12 din 14.05.2018 și dacă da, să verifice dacă poate fi schimbată soluția dată prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, însă fără a fi atinsă securitatea raporturilor juridice, pe capătul de acuzare prevăzut de art. 42 alin. (2), (3), (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod

penal, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Levița Pavel Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 20 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor

Judecător

Craiu Nicolae